ISSN: 2645-4408
پژوهش در حسابداری و علوم اقتصادی
فصلنامه پژوهش در حسابداری و علوم اقتصادی
سال هشتم، شماره ۴ (پیاپی ۳۱)، پاییز ۱۴۰۳

بررسی شاخص‌ها و روش‌های ارزیابی سلامت مالی در شهرداری‌ها

سیدمحمد پیروز[۱]

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۶/۲۹
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۰۳
کد مقاله: ۴۴۳۸۴

چکـیده

ارزیابی سلامت مالی شهرداری‌ها یکی از مهم‌ترین ابزارها برای سنجش کارایی، پایداری و شفافیت در مدیریت شهری به شمار می‌رود. سلامت مالی، توانایی شهرداری در تأمین منابع مالی پایدار، مدیریت بدهی‌ها، کنترل هزینه‌ها و ارائه خدمات عمومی به‌صورت کارآمد را نشان می‌دهد. هدف این پژوهش، بررسی مفهومی و تحلیلی سلامت مالی در شهرداری‌ها و شناسایی عوامل مؤثر بر آن است. در این راستا، شاخص‌هایی مانند پایداری درآمد، کارایی هزینه، شفافیت مالی، نسبت بدهی‌ها به درآمد و توان نقدینگی مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج مطالعات داخلی و خارجی نشان می‌دهد که ضعف در ساختار درآمدی، وابستگی به منابع ناپایدار نظیر عوارض ساخت‌وساز، نبود نظام ارزیابی عملکرد مالی و کمبود شفافیت از مهم‌ترین چالش‌های شهرداری‌های ایران در دستیابی به سلامت مالی پایدار محسوب می‌شوند. بر این اساس، استقرار نظام بودجه‌ریزی عملکردی، استفاده از فناوری‌های نوین مالی، بهبود نظارت نهادی و اصلاح قوانین مالی محلی می‌تواند به ارتقای سلامت مالی و افزایش اعتماد عمومی منجر شود. این پژوهش بر ضرورت توجه به شاخص‌های مالی بین‌المللی و بومی‌سازی آن‌ها در نظام مدیریت شهری ایران تأکید دارد.

واژگـان کلـیدی: سلامت مالی، شهرداری، مدیریت شهری، شفافیت مالی، پایداری درآمد، بودجه‌ریزی عملکردی

۱- کارشناسی ارشد مدیریت حسابداری، موسسه آموزش عالی پرندک

۱- مقدمه

سلامت مالی شهرداری‌ها از اساسی‌ترین مؤلفه‌های پایداری مدیریت شهری و کارآمدی نظام حکمرانی محلی به شمار می‌رود. شهرداری‌ها به‌عنوان نهادهای عمومی غیردولتی، وظیفه تأمین مالی خدمات شهری، اجرای پروژه‌های عمرانی و بهبود کیفیت زندگی شهروندان را بر عهده دارند. از این‌رو، شفافیت، تعادل درآمد و هزینه، کارایی مالی، و پاسخگویی در مصرف منابع، شاخص‌های اصلی سلامت مالی این نهادها محسوب می‌شود(هندریکس، ۲۰۱۹) . در شرایطی که بسیاری از شهرداری‌های کشور با چالش‌هایی همچون کاهش درآمدهای پایدار، وابستگی به عوارض ساخت‌وساز، بدهی‌های انباشته و ضعف نظام حسابداری و گزارشگری مالی مواجه‌اند، ارزیابی سلامت مالی نه تنها ضرورت مدیریتی بلکه الزام حکمرانی مطلوب است. در سطح جهانی، مفهوم سلامت مالی . به توانایی یک سازمان برای حفظ تعادل مالی در کوتاه‌مدت و بلندمدت اشاره دارد و شامل شاخص‌هایی نظیر نقدینگی، بدهی، خودکفایی مالی، کارایی هزینه‌ها و پایداری درآمدی است(وانگ و هون، ۲۰۱۲) .در حوزه مدیریت شهری، این مفهوم به معنای توانایی شهرداری در تأمین منابع مالی کافی برای انجام وظایف خدماتی و عمرانی، بدون اتکا به منابع ناپایدار یا بدهی‌های سنگین است. بر اساس مطالعات بانک جهانی و سازمان همکاری اقتصادی و توسعه(OECD) ، شهرداری‌هایی که از نظام ارزیابی سلامت مالی برخوردارند، شفاف‌تر، پاسخگوتر و کارآمدتر عمل می‌کنند (بانک جهانی، ۲۰۱۸). در ایران، با وجود تلاش‌هایی برای اصلاح نظام مالی شهرداری‌ها، هنوز نظام منسجمی برای ارزیابی سلامت مالی وجود ندارد .بسیاری از شهرداری‌ها فاقد شاخص‌های استاندارد در حوزه حسابداری، بودجه‌ریزی و نظارت مالی هستند و تصمیم‌گیری‌های مالی بیشتر به‌صورت کوتاه‌مدت و واکنشی انجام می‌شود. از سوی دیگر، وابستگی شدید به درآمدهای غیرپایدار مانند فروش تراکم و جریمه‌های ساختمانی، موجب آسیب‌پذیری ساختار مالی شهرداری‌ها در برابر نوسانات اقتصادی شده است (سجادی، ۱۴۰۰). در چنین شرایطی، ارزیابی سلامت مالی می‌تواند ابزاری راهبردی برای شناسایی نقاط ضعف و قوت، و مبنایی برای اصلاح ساختار مالی و بهبود کارایی منابع باشد. لذا در این مقاله به بررسی شاخص‌ها و روش‌های ارزیابی سلامت مالی در شهرداری‌ها پرداخته می شود.

۲-تعریف سلامت مالی

سلامت مالی به مفهوم توان سود آوری و تداوم فعالیت واحد اقتصادی برای کلیه سهامداران و ذینفعان از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و اساساً همه ی ذینفعان در واحدهای اقتصادی به داشتن ابزارهای مناسبی که بتوانند سودآوری و تداوم فعالیت این واحدها را ارزیابی و پیش بینی کنند علاقمندند؛ آنجائی که صورت های مالی تنها منبع اطلاعاتی مشترک در اختیار کلیه ذینفعان است اما از جمله مسائلی که در این گزارش‌ها به طور مشخص منعکس نمی شود، سالمت مالی و قدرت نسبی تداوم فعالیت آن در آینده است. (پورعلی، ۱۴۰۴).

امروزه مردم از اصطلاح سلامت مالی برای درک سطح وضعیت مالی افراد استفاده می. کنند متأسفانه به نظر می رسد که سلامت مالی معمولاً در سطح پایین تری از حد انتظار قرار دارد؛ به ویژه برای افرادی که در بخش‌های دولتی و خصوصی کار می‌کنند این وضعیت به این دلیل رخ داده است که افراد مختلف از سلامت مالی خود تعاریف متفاوتی را ارائه می‌کنند. برخی از آنها حتی اگر بدهی های زیادی دارند از وضعیت مالی خود احساس رضایت می‌کنند این بدین دلیل است که آنها احساس خوبی از وضعیت مالی خود داشته و آن را سالم می پندارند، اما برخی دیگر بر این باورند که زمانی از سلامت مالی برخوردارند که از نظر مالی ثروتمند قلمداد شوند و در وضعیت مالی بسیار خوبی قرار داشته باشند؛ بنابراین، تفاسیر متفاوت از سلامت مالی منجر به ایجاد نگرش و رفتار فرد در مدیریت مالی شخصی خود می‌شود و چنین می‌توان گفت که داغترین موضوعی که در سال‌های اخیر واقعاً برجسته شده است سلامت مالی است. (دلافروز و پیم[1]، ۲۰۱۱). سلامت مالی به مفهوم مولد جریان وجه‌نقد، توان سودآوری و تداوم فعالیت واحد اقتصادی می‌باشد. (بخردی نسب و خوشدل، ۱۴۰۲).

۳-ضرورت و اهمیت سلامت مالی

در سال های اخیر مسأله فساد مالی نظیر اختلاس‌های خرد و کلان به موضوع و معضل مهم اقتصادی در کشورهای در حال توسعه بدل شده به طوری که افکار عمومی را به خود جلب کرده و جو روانی منفی را در سطح جامعه به وجود آورده است فساد اداری و مالی یک مشکل رایج در جهان بوده که قرن ها در فرهنگ‌های مختلف وجود داشته است. فساد به طور معمول، به عنوان سوء استفاده از منافع عمومی برای منافع شخصی تعریف می‌شود فساد عدالت را در جامعه تضعیف می‌کند. فساد همچنین در تبانی تقلب اختلاس، سوء استفاده از قدرت دولت و دیگر فعالیت‌های مرتبط، آشکار می شود. در ادبیات مربوط به زنجیره فساد توسعه،

1 Delafrooz, N. , & Paim

فسادهای مالی باعث کاهش انگیزه های سرمایه گذاری و کار آفرینی، افزایش هزینه های دولت و در نتیجه برای رشد و توسعه اقتصادی زبان آور است. در این میان، سلامت مالی به معنای فقدان هر گونه مظاهر فساد اداری و مالی است (قائمی اصل و ولایی، ۱۳۹۹).

در همین راستا سلامت مالی به تداوم فعالیت، توان بود، آوری فقدان فساد مالی و عملکرد مناسب سازمان ها در تمامی زمینه ها و فعالیت‌های اقتصادی اشاره دارد (ملکیان کله بستی و همکاران، ۱۳۹۸). یکی از ساز و کارهای مهم در تأمین حفظ سلامت مالی و کاهش مظاهر فساد مالی پیاده سازی اصول و شاخص‌های حکمرانی خوب در سازمان های دولتی است حکمرانی خوب در دنیای امروز به ویژه در کشورهای در حال توسعه از مباحث بسیار مهم به شمار می رود موجب بهبود توزیع درآمدها و برابری فرصت‌ها می‌شود حکمرانی خوب باعث حاکمیت قانون و مدیریت پاسخگو در سازمان‌ها و ادرات می‌شود و به عنوان فرآیندها و ساختارهایی تعریف می‌شود که روابط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را با توجه به تعهد به ارزش ها هنجارها و اعمال مردم سالارانه خدمات توام با اعتماد و کارهای مبتنی بر جهت میدهد. به طور مثال پاسخ گویی و شفافیت موجب قوام و دوام سیاست‌ها بهبود عملکرد و افزایش سلامت سازمانی در ابعاد مالی و غیر مالی و نیز افزایش اعتماد عمومی نسبت به سازمان‌ها می‌شود (مرتضوی امامی زواره و همکاران، ۱۴۰۰). مؤلفه ها متعددی از سوی پژوهشگران مختلف برای حکمرانی خوب مطرح شده است از جمله می توان به حاکمیت قانون، مسؤولیت پذیری، پاسخگویی، شفافیت، مشارکت عدالت کارآیی و اثر بخش نظارت و مبارزه با فساد اشاره نمود (یعقوبی، ۱۳۹۶) در واقع حکمرانی خوب به فرآیندها و رویه هایی اطلاق می‌شود که از طریق آنها تصمیمات اتخاذ و کارآیی و اثر بخشی در سازمان‌ها اعمال می‌شود. (زارعی و همکاران، ۱۴۰۰). بر این اساس، ارتقاء و حفظ سلامت اداری و مالی در گرو حاکمیت سازو کاری ها حکمرانی خوب است که منجر به کاهش فسادهای اداری و مالی در سازمان شود به حکمرانی خوب علاوه بر تضمین سلامت اداری و مالی، مایه تقویت تحقق جامعه مدنی، سیاست‌های اقتصادی، افزایش رشد و توسعه اقتصادی، افزایش سرمایه انسانی و سرمایه اجتماعی نیز می‌شود. بر این اساس، رابطه دو سویه میان سلامت مالی و بهبود حکمرانی خوب بر قرار بوده که نتیجه آن کاهش شاخص های فساد و افزایش سلامت اداری و مالی خواهد بود در نهایت حکمرانی خوب زمینه ساز توسعه و بهبود کارکردهای سازمان های دولتی و دیگر بخش‌های هر کشور می باشد (یعقوبی (۱۳۹۶). با بررسی های به عمل آمده، مشخص گردید که شاخص‌های حکمرانی خوب تأثیر مثبتی بر اصلاحات مالی سازمان ها دارد و می‌تواند در حل مشکلات و معضلات بخش های مالی سازمان ها برای تأمین سلامت مالی و بهره وری سازمان ها کمک شایانی کند (طبیعی اکبری و همکاران، ۱۳۹۹). حبیبی بنافتی و همکاران (۱۴۰۱) مدل سلامت سازمانی را در سه مقوله ی، سازمانی مدیریتی و رفتاری تدوین کردند. بر پایه نتایج تحقیق بزرگ اصل و همکاران (۱۴۰۱) حاکمیت شرکتی بر سلامت مالی بانک ها تأثیر مثبت و معناداری دارد. نتایج پژوهش آریایی و همکاران (۱۴۰۱) حاکی از آن است که مولفه های حکمرانی خوب همچون قانون گرایی، پاسخگویی شفافیت، مشارکت عدالت و انصاف قدرت مشروعیت مدیریت ریسک انعطاف پذیری، ظرفیت دولت، اثر بخشی و تعاملات سازمانی می‌توانند در تبیین معضلات قوه مجریه نقش مؤثری ایفاء. کنند نتایج تحقیق حریری و همکاران (۱۴۰۱) نشان میدهد سه دسته عوامل همچون شفافیت در قانون گذاری قانون گذاری مطلوب و سامانه های اطلاع رسانی دولتی از عوامل مؤثر در اجرای حکمرانی خوب محسوب می شوند. صادقی عمر و آبادی و کاظمی (۱۴۰۱) در تحقیقی نشان دادند با یک حکمرانی خوب می‌توان تغییرات کسری بودجه و نقدینگی ناشی از چرخه های سیاسی را در اقتصاد ایران کنترل کرد. طاهری (۱۴۰۱) نتیجه می گیرد که عدالت خواهی، نظارت و مبارزه با فساد اداری و مالی از مهمترین کارکردهای نظام حکمرانی اداری محسوب می‌شود. نبویان حمزه کلایی و همکاران (۱۴۰۱) مدل حکمرانی خوب مبتنی بر آموزه های دینی را با استفاده از روش نظریه داده بنیاد طراحی کردند. الفتی (۱۴۰۰) دریافت حکمرانی خوب اثر مثبت و معناداری بر پاسخگویی دارد همچنین حکمرانی خوب بر سلامت سازمانی از طریق پاسخگویی تأثیر مثبت و معناداری دارد. در نتیجه با افزایش حکمرانی خوب و پاسخگویی سازمانی، سلامت سازمانی نیز افزایش میابد. امین و همکاران (۱۴۰۰) نتیجه می گیرند. که بهبود حاکمیت شرکتی تاثیر مثبت و معناداری بر عملکرد مالی شرکت‌ها دارد. بالونژاد نوری و فرهنگ (۱۴۰۰) دریافتند که شمول مالی و کیفیت حکمرانی، اثر مثبت و معناداری بر ثبات مالی دارد. شیر منهجی و همکاران (۱۴۰۰) نشان دادند که پیاده سازی سازو کارهای حاکمیت شرکتی موجب بهبود عملکرد مالی بانک‌ها می‌شود. سالاریه و همکاران (۱۴۰۰) در تحقیقی که انجام دادند، شاخص‌های کیفیت مدیریت منابع انسانی بر اساس رویکرد حکمرانی خوب در بخش دولتی ایران را شناسایی کردند. در بندی و حق شناس (۱۳۹۹) از منظر حکمرانی خوب نتیجه می گیرند به دلیل ضعف‌های نهادی و ساختاری، شفافیت از وضعیت مناسبی برخوردار نمی باشد. قائمی اصل و ولایی (۱۳۹۹) نشان دادند که فساد اداری منجر به کاهش سودآوری بانک‌ها می‌شود لذا برای مقابله با فساد اداری در بانک‌ها نظارت اجرای قوانین و مقررات، افزایش جریمه و اطلاع رسانی در خصوص بانک‌های خاطی ضرورت دارد. جولایی و همکاران (۱۳۹۸) در تحقیقی نتیجه می گیرند که ثبات رهبری و مدیریت حساب دهی و پاسخگویی تنقیح قوانین حاکمیت قانون و فساد گریزی به عنوان ابعاد الگوی مدیریت عملکرد مبتنی بر حکمرانی خوب در بخش دولتی مؤثر می باشند که برپایه نتایج تحقیق هنرمند و گرایلو (۱۳۹۷) حاکمیت شرکتی بر سلامت مالی بانک تأثیر مثبت و معنا داری دارد. پور عزت و همکاران (۱۳۹۷) سیستم تاراج نوین در قالب سوداگری اداری را بر

مبنای روش نظریه داده بنیاد طراحی کردند. الوانی و همکاران (۱۳۹۶) نشان دادند که فضایل اخلاقی و معنوی سازو کارهای نظارتی و ارزشیابی و ساز و کارهای ساختاری موجب باز دارندگی فساد اداری می شود.

۴-ارزیابی سلامت مالی

با توجه به اینکه هدف نهایی هر بنگاه اقتصادی افزایش ثروت سهام داران بوده و عملکرد مطلوب سبب بالارفتن ارزش شرکت و در نهایت افزایش ثروت سهام داران می گردد، شرکت ها بدون داشتن استراتژی های مناسب نمی‌توانند به اهداف خود دست پیدا کنند. از سوی دیگر، تدوین استراتژی در نتیجه ارزیابی عملکرد از ابعاد مختلف حاصل می گردد. رقابتی تر شدن فضای کسب و کار در سطح منطقه ای و حتی جهانی در کنار مزایای متعدد که به وجود آورده، پیچیدگی های فراوانی را نیز به همراه داشته است. در فضای پیچیده اقتصادی کنونی که فاکتورهای مختلفی بر فرایندهای کسب و کار و تجارت تأثیر گذاشته است داشتن یک راهبرد و نقشه راهی که بتواند شرکت را در مسیر مسیر صحیح هدایت نماید، بسیار مفید خواهد بود. استراتژی ها سبب می‌شوند تا یک شرکت با طی نمودن مراحل به صورت تدریجی و هدفمند، به سمت جایگاه بالاتر حرکت نماید (هنیواتی[1] و همکاران، ۲۰۲۱). از آنجایی که سلامت مالی یک واحد اقتصادی نشان دهنده سودآوری و توان ادامه فعالیت آن است برای سرمایه گذاران و ذی نفعان اهمیت بسزایی دارد، چرا که شکست‌های کم سابقه شرکت های بزرگ در طی سالیان اخیر و نوسانات بزرگ در بازار بورس اوراق بهادار ایران، باعث شده تا بحران‌های مالی در شرکت‌ها و صنایع مختلف داخلی ایجاد شده و نااطمینانی های شدیدی را به دنبال داشته باشد. بدین ترتیب، وجود ابزارهایی به منظور ارزیابی توان و سلامت مالی در شرایط محیطی کنونی بسیار ضروری است. مسائل مربوط به سلامت مالی بنگاه های اقتصادی همواره به عنوان یکی از موضوعات قابل تأمل در حوزه حسابداری و مالی مطرح بوده و اندیشمندان این حوزه به طور مستمر مستمر به دنبال یافتن روش‌ها و معیارهایی به منظور ارزیابی شاخص‌های مربوط به سلامت مالی شرکت ها بوده اند تا از این طریق بتوانند به پیش بینی درماندگی‌های مالی و ورشکستگی بنگاه های اقتصادی بپردازند. یکی از ابزارها و راهکارهای ارزیابی توان و سلامت مالی یک شرکت استفاده از نسبت‌های مالی استخراج شده از صورت‌های مالی و انواعی از مؤلفه های مبتنی بر ارزش به عنوان متغیرهای پیش بینی کننده سلامت مالی آن است (ظهیر و همکاران، ۱۴۰۳).

موضوع ارزیابی سلامت مالی شرکت ها از دیرباز موضوع مهمی بوده است و مباحث متعددی در حسابداری و مدیریت به بحث سلامت مالی شرکت‌ها اختصاص دارد و بیشترین مقالات نظری در این زمینه این است که کدام یک از معیارهای ارزیابی سلامت مالی شرکت‌ها؛ معتبر تر است. برخی معتقدند شاخص ایده آلی برای سنجش سلامت مالی شرکت‌ها وجود ندارد. ارزش واقعی شرکت ارزیابی سلامت مالی شرکت یک ضرورت است و برای آن باید از معیارهای پذیرفته شده استفاده کرد که تاحدامکان جنبه های مختلف محدودیت در فعالیت ها و امکان بهره مندی از تسهیلات را در نظر گرفت (مارک و الکساندر[2]، ۲۰۱۷).

۵-عوامل موثر بر سلامت مالی

نیاز سازمان‌ها به سازگاری با محیط تجاری پویا و پیچیده امروزی برای ادامه بقا که ناشی از توسعه بازارهای رقابتی است، از یک سو و فشار مجامع سرمایه گذار به مدیران جهت تعیین ارزش و تبیین معیارهای سنجش دقیق و شفاف از سوی دیگر، باعث شد شرکت ها سیستم های سنتی پاداش و ارزیابی سلامت مالی را مورد بازنگری قرار داده و دوباره آنها را مورد آزمون قرار دهند که آیا مبنای صحیح و قابل اتکایی برای تصمیم گیری بوده اند یا خیر؟ در حال حاضر تکنیک های سنجش سلامت مالی بیش از آنکه بر چارچوب اصول حسابداری استوار باشند، بر اساس تئوری های اقتصادی بنا شده اند. سرمایه شرکت یکی از محدودترین منابع اقتصادی کشورها محسوب می‌شود و به همین دلیل اقتصاددانان و متخصصین امور مالی همواره در پی راه های ل اقتصاددانان و متخصصین امور ما استفاده مطلوب از آن برای گذاشتن در اختیار مدیران واحدهای اقتصادی هستند (نیکولاس و داریو[3]، ۲۰۲۲). بنابراین آنچه که نیاز به بررسی و دارد اعتبار رویه هایی است که برای تخصیص مطلوب منابع و پس اندازهای جامعه در فعالیت‌های کارا و پر بازده استفاده می شود و در نهایت منجر به رشد اقتصادی و اجتماعی و جلب اطمینان مردم در به کارگیری مناسب سرمایه آنها می شود. در عصر امروزه کسب و کارهای مختلف با فشارهای بیرونی و درونی مختلفی در گیر هستند که مصداق بارز این گونه فشارها؛ محصولات و کیفیت آنها فناوری اطلاعات، مشتریان و قوانین و مقررات است. در این راستا، ضمن توجه به این گونه فشارها ایجاد ارزش برای سهامداران آن هم برای دوره های طولانی مدت میبایست در سرلوحه فعالیت‌های شرکت های مختلف باشد (عاطفی فر و فتحی، ۱۳۹۹). نکته مثبت در راستای این امر آن است که طی سال‌های اخیر،

1 Heniwati
2 Marc & Alexander
3 Nicolas & Dario

علاقه مندی مدیران، کارمندان عرضه کنندگان و دولت در جهت بهبود سلامت مالی شرکت ها بیشتر شده است که این امر می‌تواند زمینه ساز افزایش ارزش آفرینی شرکت ها شده و به گونه ای سلامت مالی شرکت‌ها را تضمین نماید فساد و سلامت در پژوهش‌های مختلف؛ دو نقطه مقابل هم بوده و هستند. محققین مختلف فساد و سلامت را دوروی یک سکه تعبیر کرده اند که همواره در تضاد با هم هستند. اگر توجه خود را به منابع فساد متمرکز کنیم، متوجه می شویم که فساد در متن اجتماع به وقوع می پیوندد و دارای عوامل مختلف بوده و اشکال متفاوتی هم دارد و به تبع آن، اثرات گوناگونی هم خواهد داشت. اشکال مختلف فساد را می توان در قالب اختلاس، اخاذی، ارتشا و کلاهبرداری دانست. با اینکه به نظر می آید که مفاهیم یادشده تا حد زیادی با هم همراستا بوده و با هم همپوشانی دارند، اما می توان از آنان برای تفکیک و حتی توضیح رفتارهای مفسدانه استفاده نمود (قادری و همکاران،۱۴۰۰) در فساد، فردی افراد بالامرتبه و کارکنان مختلف، فقـط منافع شخصی خود را در نظر گرفته و منافع و سلامت مالی شرکت را در نظر نمی گیرند. در فساد نهادی، کارکنان منافعی را دریافت کرده و موقعیت‌های شغلی خود را ترقی بخشیده و به گونه ای، منافع سیاسی را دریافت می کنند. سلامت مالی یکی از ویژگیهای مهم در شرکت های مختلف است. می توان بیان داشت شرکت‌هایی که دارای سلامت مالی هستند پرداختی های خود را به موقع انجام داده و مدیریت داراییهای خود را به صورت ت جذبی انجام میدهند تحقیقات مختلفی نظیر میزیک و جاکوبسون[1]، (۲۰۰۸) نشان داده انـد کـه حـدود ۵۷٪ شرکت‌های حاضر در کشورهای مختلف دارای سلامت مالی نیستند نظر به این امر و اهمیت کسب سلامت مالی در شرکت‌های مختلف، مدیران شرکت‌ها میبایست از طریق ارائه خدمات مالی نوین و به کارگیری تکنولوژی‌های برتر زمینه لازم برای کسب سلامت مالی شرکت ها را فراهم آورند (استفان و نورهیم[2]، ۲۰۲۲). اهمیت سلامت مالی شرکت‌ها و همچنین شناسایی عوامل مؤثر بر آن؛ در کشورهای مختلف سبب شده است که محققین بسیاری در جهت شناسایی ایـــن تلاش نمایند. به عنوان نمونه؛ وایتد و هنسی[3] (۲۰۰۷) بر این اعتقاد هستند، که نام تجاری یکی از عوامل محتمل بر سلامت مالی شرکت‌ها است. زیرا نام تجاری یکی از سیگنال های پرقدرت در جهت معرفی نمودن ارزش و اعتبار شرکت و همچنین ارتباط سیاسی است. در پژوهش‌های دیگر، ارتباط میان عملکرد مالی و سلامت مالی نیز مورد توجه قرار گرفته است. بدین صورت که محرز شده است که شرکت‌هایی که سلامت مالی بیشتری دارند از عملکرد مالی بهتری نیز برخوردار بوده اند. لازم به ذکر است سلامت مالی در مفهوم توان سودآوری و تداوم فعالیت بهتر، برای کلیه استفاده کنندگان از اطلاعات صورت‌های مالی از اهمیت زیادی برخوردار است. بدین صورت که اقشار مختلف استفاده کننده از اطلاعات صورت‌های مالی می‌توانند از طریق تجزیه و تحلیل این اطلاعات، میزان سلامت مالی شرکت‌ها را ارزیابی کنند (عباسی و همکاران، ۱۴۰۰).

۶-ابعاد اهمیت و ضرورت ارزیابی سلامت مالی شهرداری‌ها

ارزیابی سلامت مالی شهرداری‌ها دارای ابعاد مختلفی است که هر یک به نوعی بر عملکرد و کارایی این نهادها تأثیر می‌گذارد. این ابعاد عبارتند از:

۱. **شفافیت مالی**: ارزیابی سلامت مالی به افزایش شفافیت در مدیریت مالی شهرداری‌ها کمک می‌کند. این شفافیت موجب اعتماد بیشتر شهروندان به نهادهای محلی و افزایش مشارکت آن‌ها در فرآیندهای تصمیم‌گیری می‌شود.

۲. **مدیریت ریسک**: با ارزیابی دقیق وضعیت مالی، شهرداری‌ها می‌توانند ریسک‌های مالی را شناسایی و مدیریت کنند. این امر به آن‌ها کمک می‌کند تا از بروز بحران‌های مالی جلوگیری کنند و در شرایط بحرانی به سرعت واکنش نشان دهند.

۳. **برنامه‌ریزی مؤثر**: ارزیابی سلامت مالی به شهرداری‌ها این امکان را می‌دهد که نقاط قوت و ضعف خود را شناسایی کنند و بر اساس آن‌ها برنامه‌ریزی مؤثرتری برای بهبود عملکرد مالی داشته باشند.

۴. **تأمین منابع مالی**: سلامت مالی به تأمین منابع مالی لازم برای پروژه‌های عمرانی و خدمات عمومی کمک می‌کند. این امر به بهبود کیفیت زندگی شهروندان و توسعه پایدار شهری منجر می‌شود.

۵. **پاسخگویی**: ارزیابی سلامت مالی موجب افزایش پاسخگویی در مدیریت مالی شهرداری‌ها می‌شود. این پاسخگویی به ویژه در شرایطی که منابع مالی محدود هستند، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

۶. **افزایش رضایت شهروندان**: با بهبود کیفیت خدمات عمومی و مدیریت مالی، رضایت شهروندان از خدمات ارائه شده توسط شهرداری‌ها افزایش می‌یابد. این موضوع به تقویت ارتباط میان شهروندان و نهادهای محلی کمک می‌کند.

---

1 Mizik & Jacobson
2 St´ephane and Norheim
3 Whited & HENNESSY

۷. **تحلیل عملکرد:** ارزیابی سلامت مالی به تحلیل عملکرد شهرداری‌ها در زمینه‌های مختلف کمک می‌کند و امکان مقایسه با سایر نهادها و شهرها را فراهم می‌آورد.

۸. **توسعه پایدار:** ارزیابی سلامت مالی به شهرداری‌ها کمک می‌کند تا به سمت توسعه پایدار حرکت کنند و از منابع بهینه استفاده کنند.

در نهایت، ارزیابی سلامت مالی شهرداری‌ها نه تنها به بهبود عملکرد مالی آن‌ها کمک می‌کند، بلکه به ایجاد شهرهای پایدارتر و با کیفیت‌تر نیز منجر می‌شود.

۷-راهکارهای بهبود فرآیندهای ارزیابی و مدیریت مالی سالم در شهرداری ها

برای بهبود فرآیندهای ارزیابی و مدیریت مالی سالم در شهرداری‌ها، می‌توان به راهکارهای زیر اشاره کرد:

۱. **استفاده از فناوری اطلاعات:** پیاده‌سازی سیستم‌های مالی هوشمند و نرم‌افزارهای مدیریت مالی می‌تواند به بهبود دقت و سرعت در ارزیابی‌های مالی کمک کند. این سیستم‌ها می‌توانند اطلاعات مالی را به صورت لحظه‌ای و دقیق ارائه دهند.

۲. **آموزش و توانمندسازی کارکنان:** برگزاری دوره‌های آموزشی برای کارکنان مالی شهرداری‌ها در زمینه‌های مدیریت مالی، بودجه‌ریزی و تحلیل داده‌ها می‌تواند به بهبود کیفیت تصمیم‌گیری‌ها کمک کند.

۳. **ایجاد کمیته‌های نظارتی:** تشکیل کمیته‌های مستقل برای نظارت بر فرآیندهای مالی و ارزیابی سلامت مالی می‌تواند به افزایش شفافیت و پاسخگویی کمک کند. این کمیته‌ها می‌توانند شامل اعضای مستقل و متخصص در حوزه مالی باشند.

۴. **توسعه معیارهای ارزیابی:** تعیین و توسعه معیارهای مشخص و قابل اندازه‌گیری برای ارزیابی سلامت مالی شهرداری‌ها می‌تواند به شفافیت و دقت در ارزیابی‌ها کمک کند. این معیارها باید شامل جنبه‌های مالی، اجتماعی و محیطی باشند.

۵. **برنامه‌ریزی مالی بلندمدت:** شهرداری‌ها باید به جای تمرکز بر برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت، به برنامه‌ریزی مالی بلندمدت بپردازند. این امر به آن‌ها کمک می‌کند تا منابع مالی را به طور بهینه تخصیص دهند و از بروز بحران‌های مالی جلوگیری کنند.

۶. **مشارکت شهروندان:** افزایش مشارکت شهروندان در فرآیندهای تصمیم‌گیری مالی و ارزیابی می‌تواند به ایجاد اعتماد و شفافیت بیشتر کمک کند. برگزاری جلسات عمومی و مشاوره با شهروندان در مورد پروژه‌های مالی می‌تواند مؤثر باشد.

۷. **تحلیل و گزارش‌دهی منظم:** شهرداری‌ها باید به طور منظم گزارش‌های مالی و ارزیابی‌های سلامت مالی را منتشر کنند. این گزارش‌ها باید به صورت شفاف و قابل فهم برای عموم مردم ارائه شوند.

۸. **توسعه برنامه‌های مالی پایدار:** شهرداری‌ها باید به دنبال راهکارهایی برای تأمین منابع مالی پایدار باشند، مانند جذب سرمایه‌گذاری‌های خصوصی و استفاده از منابع مالی محلی.

با اجرای این راهکارها، شهرداری‌ها می‌توانند فرآیندهای ارزیابی و مدیریت مالی خود را بهبود بخشند و به سمت سلامت مالی پایدار حرکت کنند.

۸-بررسی شاخص‌ها و روش‌های ارزیابی سلامت مالی در شهرداری‌ها

سلامت مالی شهرداری‌ها به‌عنوان یکی از ارکان اصلی پایداری مدیریت شهری، بیانگر میزان توانایی این نهادها در تأمین منابع مالی پایدار، مدیریت بهینه هزینه‌ها، شفافیت مالی و ایفای تعهدات مالی است. ارزیابی سلامت مالی، ابزاری کارآمد برای تصمیم‌گیری‌های اقتصادی، افزایش پاسخگویی و اعتماد عمومی به عملکرد شهرداری‌ها به شمار می‌رود. در این راستا، شناسایی شاخص‌ها و روش‌های ارزیابی سلامت مالی اهمیت اساسی دارد. از منظر شاخص‌ها، مطالعات مختلف معیارهای متنوعی را برای سنجش سلامت مالی شهرداری‌ها معرفی کرده‌اند .شاخص‌های درآمدی شامل میزان پایداری منابع مالی، تنوع درآمدها، سهم درآمدهای پایدار از کل بودجه، و توانایی شهرداری در جذب سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی است .شاخص‌های هزینه‌ای بر کارایی تخصیص منابع، تناسب میان هزینه‌ها و درآمدها، و کنترل هزینه‌های جاری و عمرانی تمرکز دارند. همچنین شاخص‌های بدهی و نقدینگی نظیر نسبت بدهی به درآمد، نسبت بدهی‌های کوتاه‌مدت به دارایی‌های جاری، و توان پرداخت تعهدات مالی از مهم‌ترین معیارهای سنجش پایداری مالی محسوب می‌شوند. در حوزه روش‌های ارزیابی سلامت مالی، مدل‌های متعددی در پژوهش‌های داخلی و بین‌المللی ارائه شده است. روش‌های نسبت‌های مالی (Financial Ratios) به‌دلیل سادگی و قابلیت مقایسه، پرکاربردترین ابزار ارزیابی در شهرداری‌ها هستند. این روش‌ها با تحلیل نسبت‌های درآمدی، هزینه‌ای و بدهی، وضعیت کلی سلامت مالی را مشخص می‌کنند. در مقابل، مدل‌های چندمعیاره تصمیم‌گیری مانند AHP وTOPSIS ، امکان ارزیابی جامع‌تری از عملکرد مالی را بر اساس مجموعه‌ای از شاخص‌های کمی و کیفی فراهم می‌سازند (کوکو و خان، ۲۰۱۷). علاوه بر

این، روش‌های تحلیل روند (Trend Analysis) و تحلیل پوششی داده‌ها (DEA) برای سنجش بهره‌وری مالی و مقایسه بین شهرداری‌ها در بازه‌های زمانی مختلف کاربرد دارند. در پژوهش‌های داخلی نیز شاخص‌هایی چون شفافیت مالی، پاسخگویی، توان خودکفایی درآمدی و کفایت منابع در مقابل هزینه‌ها مورد توجه قرار گرفته است (سجادی، ۱۴۰۰؛ قاسمی، ۱۳۹۹). به‌طور کلی، نتایج نشان می‌دهد که سلامت مالی شهرداری‌ها تابعی از چند متغیر کلیدی شامل ساختار درآمدی، نظام نظارت مالی، میزان استقلال از بودجه دولت و توان مدیریتی مدیران شهری است.بنابراین، ارزیابی سلامت مالی شهرداری‌ها باید با رویکردی چندبعدی و پویا انجام گیرد تا ضمن شناسایی نقاط ضعف، زمینه بهبود سیاست‌گذاری مالی و ارتقای شفافیت در مدیریت شهری فراهم شود. ترکیب روش‌های کمی (مانند تحلیل نسبت‌ها و روندها) با ارزیابی‌های کیفی (نظیر شاخص‌های پاسخگویی و کارایی مدیریتی) می‌تواند تصویری جامع‌تر از وضعیت سلامت مالی ارائه دهد و مسیر اصلاح نظام مالی شهرداری‌ها را هموار سازد.

۹-نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که سلامت مالی شهرداری‌ها به‌عنوان یکی از ارکان اصلی پایداری مدیریت شهری، نقشی تعیین‌کننده در تحقق عدالت شهری، کارایی خدمات عمومی و اعتماد شهروندان دارد. در نظام‌های شهری کارآمد، سلامت مالی نه تنها یک شاخص حسابداری، بلکه بیانگر کیفیت حکمرانی محلی است. ارزیابی سلامت مالی به شهرداری‌ها کمک می‌کند تا میزان وابستگی خود به درآمدهای ناپایدار، کارایی در هزینه‌کرد منابع، توان پرداخت بدهی‌ها و شفافیت مالی را به‌صورت نظام‌مند بررسی و اصلاح کنند . در ایران، بررسی وضعیت موجود نشان می‌دهد که بسیاری از شهرداری‌ها با چالش‌های ساختاری و مدیریتی در حوزه مالی روبه‌رو هستند. وابستگی شدید به درآمدهای حاصل از ساخت‌وساز، نبود نظام حسابداری یکپارچه، ضعف در نظارت مالی و کمبود شاخص‌های استاندارد ارزیابی، از مهم‌ترین موانع دستیابی به سلامت مالی پایدار محسوب می‌شوند . این وضعیت نه‌تنها منجر به ناپایداری اقتصادی شهرداری‌ها شده، بلکه اعتماد عمومی به کارآمدی مدیریت شهری را نیز کاهش داده است. بنابراین، دستیابی به سلامت مالی در شهرداری‌ها مستلزم اصلاح ساختار درآمدی و هزینه‌ای، شفاف‌سازی فرآیندهای مالی، و استقرار نظام‌های نوین حسابداری و نظارت عملکردی است. به‌کارگیری فناوری‌های اطلاعاتی، توسعه سامانه‌های مالی شفاف و بهره‌گیری از مدل‌های بین‌المللی ارزیابی سلامت مالی همچون چارچوب‌های بانک جهانی و OECD می‌تواند به ارتقای پاسخگویی و پایداری مالی شهرداری‌ها کمک کند . در نهایت، می‌توان نتیجه گرفت که سلامت مالی شهرداری‌ها نه‌تنها بستر کارایی اقتصادی، بلکه زیربنای اعتماد اجتماعی و حکمرانی مطلوب شهری است .برنامه‌ریزی برای ارتقای این شاخص، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر در مسیر توسعه پایدار شهری و اصلاح نظام مدیریت مالی محلی در ایران به شمار می‌رود.

منابع

- امین، وحید، فغانی، ماکرانی، خروه ذبیعی، علی، (۱۴۰۰)، بررسی نقش تعدیل گری حاکمیت شرکتی در رابطه بین عملکرد پایندگی و عملکرد مالی، شرکت فصلنامه پژوهش‌های تجربی، حسابداری دوره ۱۱، شماره ۴۱، صص ۷۰۱-۶۷۳.
- بالونژاد نوری، روزبه فرهنگ امیر علی (۱۴۰۰). ارتباط کیفیت حکمرانی و ثبات مالی با لحاظ نقش میانجی گری شمول مالی، فصلنامه تحقیقات، اقتصادی، دوره ۴، شماره ۵۶، صص ۶۷۳-۷۰۱.
- بخردی نسب، وحید، خوشدل، علی. (۱۴۰۲). ارائه الگوی سلامت مالی در شرایط قطعیت و عدم قطعیت از اطلاعات سود. نشریه علمی-تخصصی حسابداری و فناوری های نوین، (۵)۴، صص ۵۴-۹.
- بزرگ اصل، موسی، باباجانی، جعفر، امیری، میثم جعفری خوشه مهر، اشرف (۱۴۰۱) ارزیابی اثر حاکمیت شرکتی سلامت مالی بانک ها، ماهنامه علمی جامعه شناسی سیاسی، ایران، دوره ۵، شماره ۱۲، صص ۲۲۰۱-۲۲۲۳.
- پور عزت، علی اصغر، قربانی، علی، عبدی جهان نجار، شمس، فاطمه (۱۳۹۷) بازنمایی سیستم تاراج نوین در قالب سوداگری، اداری، فصلنامه علمی مدیریت دولتی، دوره ۱۰، شماره ۲، صص ۲۰۹-۲۲۶.
- پورعلی، محمدرضا. (۱۴۰۴). تبیین سلامت مالی شرکت‌ها با نسبتهای مالی و معیارهای ارزش آفرینی در سرمایه گذاری. دانش سرمایه‌گذاری، (۵۶)۱۴، صص ۴۷۴-۴۵۱.
- جولایی، حمید صلواتی، عادل، احمدی، کیومرث محمدی، عطا الله (۱۳۸۹)، تبیین عناصر محتوایی الگوی مدیریت عملکرد مبتنی بر حکمرانی خوب در بخش دولتی، فصلنامه علمی پژوهش های مدیریت، عمومی، دوره ۱۲، شماره ۴۵،صص ۲۱۰-۱۸۷.
- حبیبی بنافتی، علیرضا خطیر، پاشا، کیومرث قلی پور، یوسف باقرزاده محمد رضا، (۱۴۰۱)، ارائه مدل سلامت سازمانی در ادرات دولتی، فصلنامه علمی نوآوریهای مدیریت آموزشی دوره ۱۸، شماره ۲، صص ۴۳-۳۰.
- حریری، نجلا، فرشچی، مرتضی، مطلبی، داریوش عباسی فرد، محمد رضا، (۱۴۰۱) ارائه الگوی اطلاع رسانی شفافیت قوانین و سیاست گذاریها از طریق سامانه های دولتی، ایران ماهنامه علمی جامعه شناسی ایران، دوره ۵، صص ۳۵۴۶-۳۵۲۵.
- زارعی، بهادر، احمدی سید، عباس عابدی در چه، محسن، (۱۴۰۰) الگویابی حکمرانی متعالی برای ارتقای اقتدار ملی در حکمرانی های اسلامی، فصلنامه علمی حکومت، اسلامی دوره ۱۱، شماره ۲۶، صص ۱۵۴-۱۰۶.
- سالاریه، نورا دانایی، فرد، حسن رهنورد فرج اله رجب زاده علی (۱۴۰۰) طراحی شاخص اندازه گیری کیفیت مدیریت منابع انسانی بر اساس رویکرد حکمرانی خوب در بخش دولتی ایران فصلنامه علمی مدیریت سازمان‌های دولتی، دوره ۱۳، شماره ۴۷، صص ۲۱۸-۱۸۹.

- سجادی، محمدرضا .(۱۴۰۰) .تحلیل وضعیت مالی شهرداری‌های ایران با تأکید بر درآمدهای پایدار .فصلنامه مدیریت شهری، ۱۲(۳)، ۹۱–۱۱۲.
- شیر منهجی، محمد، باقر، نوراحمدی محمد جواد توسلی محمد اسماعیل (۱۴۰۰) فرا تحلیل روابط بین سازو کارهای حاکمیت شرکتی و عملکرد مالی در بانک‌های، اسلامی فصلنامه علمی معرفت اقتصاد اسلامی، دوره ۱۲، صص ۲۹۷–۲۵۰.
- صادقی، عمر، آبادی، بهروز کاظمی، احسان (۱۴۰۱) تحلیل اثر حکمرانی خوب و چرخه های سیاسی بر تغییرات نقدینگی و کسری بودجه در ایران. فصلنامه علمی پژوهش‌های اقتصادی ایران، شماره ۱۹، صص ۲۰۷–۱۷۱.
- طبیعی اکبری، لاله، بابازاده محمود سامعی، قاسم آخوند زاده یوسفی، طاهره (۱۳۴۹) تأثیرات حکمرانی خوب و اصلاحات مالی بر بهره وری کل عوامل تولید بر بخش صنعت و معدن، ایران فصلنامه علمی مدیریت دولتی، دوره ۱۲، شماره ۲،صص ۲۹۰–۲۶۳.
- ظهیر، مصطفی، حمیدیان، محسن، دارابی، رویا. (۱۴۰۳). طراحی مدل مفهومی عوامل مؤثر بر سلامت مالی در چرخه حیات شرکت ها با استفاده از رویکرد داده بنیاد، پژوهش‌های راهبردی بودجه و مالیه، شماره ۲، صص ۷۶–۴۵.
- عاطفی فر و ز. فتحی، (۱۳۹۹). بررسی اثربخشی شاخص‌های سلامت مالی به عنوان نمادهای بحران مالی بانکی با استفاده از مدل‌های لوجیت چند متغیره (مطالعه موردی بانک‌های بورسی)، مجله مدیریت مالی، مهندسی امنیت، شماره ۴۲، ۳۳۳–۳۶۱.
- عباسی شعیب، ناظمی امین، نمازی نویدرضا. (۱۴۰۰). ارزیابی محتوای اطلاعاتی الگوی رتبه بندی با استفاده از شاخص های سلامت مالی و هشدار سریع در بانک ها. دانش حسابداری مالی، ۸(۴)، صص ۶۲–۴۱.
- قاسمی، رضا. (۱۳۹۹). «ارزیابی مالی و بودجه‌ای شهرداری‌ها در ایران: چالش‌ها و راهکارها .«*پژوهشنامه اقتصاد و توسعه شهری*، ۱۲(۳)، ۵۳–۷۸.
- الفتی، امیره، (۱۴۰۰) تأثیر حکمرانی خوب بر سلامت سازمانی با نقش میانجی گری پاسخگویی در وزارت ورزش و جوانان ایران فصلنامه علمی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی شماره ۱۰، صص ۷۷–۱۳.
- قائمی، اصل، مهدی، ولایی فیروزه (۱۳۹۹)، بررسی : تأثیر فساد اداری بر سلامت مالی در نظام بانکی ایران، فصلنامه علمی پژوهش‌های اقتصادی رشد و توسعه پایدار دوره ۲، شماره ۲۰، صص ۱۷۷–۲۱۲.
- مرتضوی امامی زواره سید علی محمود، اوغلی، رضا، روحانی، حسین (۱۴۰۰) نظام پاسخگویی در حکمرانی خوب رابطه آن با دینداری در شرایط شیوع ویروس، کرونا مورد مطالعه کارکنان فرمانداری شهرستان اردستان، فصلنامه علمی جامعه شناسی، ایران دوره، ۴ شماره ۲، صص ۱۵۱–۱۶۹.
- ملکیان کله بستی، اسفندیار، محمدی، معصومه. (۱۳۹۸). ارائه مدلی جهت سنجش سلامت مالی در بانکداری ایران با درنظر گرفتن شاخص های کملز و حاکمیت شرکتی. اقتصاد پولی، مالی سال نهم بهار و تابستان ۱۳۹۸ شماره ۱ (پیاپی ۱۷)، ۱۵۴–۱۲۱.
- نبویان حمزه، کلایی سید محمد رضا باقرزاده محمد رضا جعفری، کلاریجانی سید احمد طبری، مجتبی، باقرزاده،(۱۴۰۰). طراحی مدل بومی حکمرانی خوب مبتنی بر آموزه‌های دینی؛ پژوهشی کیفی مبتنی بر نظریه داده بنیاد، مدیریت اسلامی، دوره ۲۹، شماره ۴، صص ۸۱–۱۱۳.
- الوانی، سید مهدی قربانی، زاده وجه الله، اسلام، پناه، مهدی (۱۳۹۶) اولویت بندی معیارهای تاثیر گذار بر بازدارندگی فساد اداری با اتکاء به رهنمودهای، اسلامی، فصلنامه علمی مدیریت دولتی، دوره ۹، شماره ۲، صص ۳۰۶–۲۸۳.
- یعقوبی، اسماعیل (۱۳۹۶) حکمرانی خوب و ارتقای سلامت نظام اداری تبیین نقش دولت الکترونیک، فصلنامه پژوهش‌های مدیریت، عمومی، دوره ۱۰، شماره ۳۷.
- Delafrooz, N. , & Paim, L. H. (2013). Role of financial stress on relationship between financial problem and financial wellness among Malaysia workers. African Journal of Business Management. 7(20), 1966-1972.
- F. Marc and H. Alexander. (2017). The financial brand value chain: How brand investments contribute to the financial health of firms, Int. J. Res. Market. 34 (2017), no. 1, 137-153.
- Heniwati, Elok , Yantiana, Nella. (2021). Financial health of Syariah and non-Syariah banks: a comparative analysis. Journal of Islamic Accounting and Business Research ahead-of-print(ahead-of-print) DOI:10. 1108/JIABR-07-2020-0216
- Haque, A., & Khan, R. (2017). Measuring financial sustainability of local governments in developing countries. International Journal of Public Administration, 40(5), 403–415.
- S. Nicolas and S. Dario, Financial scarcity undermines health across the globe and the life course, Soc. Sci. Medicine 292 (2022), 114-607. [10]
- V. St ephane and M. Norheim,(2022). Estimating and comparing health and financial risk protection outcomes in economic evaluations, 25 (2022), no. 2, 238-246.
- Hendriks, F. (2019). Financial Sustainability and Accountability in Local Governments. Local Government Studies, 45(4), 567–583.
- Wang, X., & Hou, Y. (2012). Assessing Local Government Financial Health: An Analytical Framework. Public Budgeting & Finance, 32(3), 1–23.
- World Bank. (2018). Urban Governance and Fiscal Management in Local Authorities. Washington, DC.